

FAQ ng Mga Serbisyo sa Komunikasyon

Ang kakayahang makipag-usap ay nagbibigay-daan sa isang tao na kumonekta sa iba at nagbibigay-daan sa kanila na magsagawa ng pang-araw-araw na gawain. [Binabalangkas ng Batas ng mga Karapatan sa Komunikasyon \(Communication Bill of Rights\)](#) ang karapatan ng indibidwal na makipag-usap sa lahat ng aspeto ng kanilang buhay, kabilang ang pakikipag-ugnayan sa iba, pagpapanatili ng mga relasyon sa lipunan, paggawa ng mga pagpipilian, pagbabahagi ng mga opinyon, pagtatanong, pagbibigay ng impormasyon, at pagpapahayag ng mga gusto, pangangailangan, at damdamin. Pinakamabuting malaman kung anong paraan ng pakikipag-usap ang gusto ng indibidwal. Dahil sa mga kumplikado sa mga pangangailangan sa komunikasyon ng bawat isa, ang isang epektibong solusyon ay maaaring iba para sa lahat. Kung mayroon kang anumang mga tanong o alalahanin o gusto mong isalin ang dokumentong ito sa ibang mga wika, mangyaring mag-email sa Questions@dds.ca.gov.

Q1. Ano ang mga serbisyo sa komunikasyon?

A1. Kasama sa mga serbisyo sa komunikasyon ang mga interbensyon, mga pagsasanay, at/o teknolohiya na tumutulong sa mga indibidwal na makipag-usap nang mabisa. Maaari rin nilang tulungan ang mga miyembro ng pamilya na suportahan ang pagbuo ng komunikasyon ng isang indibidwal.

Q2. Paano nakakatulong ang mga serbisyo sa komunikasyon sa mga indibidwal?

A2. Ang komunikasyon ay mahalaga para sa pagkonekta ng mga tao at pagbuo ng mga relasyon. Ang mga serbisyong pangkomunikasyon ay tumutulong sa mga indibidwal na ipahayag ang kanilang mga iniisip, damdamin, pangangailangan, at mga kagustuhan. Kapag nabuo ang mga kasanayang ito, itinataguyod nito ang kalayaan at pinapayagan silang ganap na makilahok sa paaralan, trabaho, at kanilang komunidad. Ang lahat ng mga indibidwal ay dapat bigyan ng pagkakataon na makipag-usap.

Q3. Sino ang nakikinabang sa mga serbisyo ng komunikasyon?

A3. Ang mga indibidwal na hindi maaaring gumamit ng pandiwang pananalita bilang pangunahing paraan ng komunikasyon ay maaaring makinabang mula sa mga serbisyong ito. Ang mga indibidwal na ito ay maaaring hindi nagsasalita o hindi nagpapahayag. Makipag-ugnayan sa iyong lokal na sentrong pangrehiyon kung ikaw o ang iyong miyembro ng pamilya ay maaaring makinabang sa mga serbisyo ng komunikasyon. Ang mga batang edad 3-21 ay maaari ding kumunsulta sa kanilang koponan ng Indibidwal na Programa sa Edukasyon (Individualized Education Program o IEP) para sa karagdagang impormasyon sa mga suporta sa komunikasyon na makukuha sa kanilang paaralan.

Q4. Ano ang mga ilang iba't ibang paraan ng pakikipagtalastasan?

A4: Mayroong iba't ibang mga paraan ng komunikasyon na ginagamit ng mga indibidwal depende sa kanilang mga pangangailangan. Ang ilan ay maaaring gumamit ng biswal na wika gaya ng American Sign Language (ASL), Certified Deaf Interpreter (CDI), at ASL Interpreter upang paganahin ang komunikasyon sa pagitan ng mga Bingi o mga indibidwal na mahirap makarinig sa mga taong may sinasalitang wika. Ang ilang mga tao ay maaaring gumamit ng may tulong na komunikasyon. Ang ilang mga halimbawa ay kinabibilangan ng:

- Mga pisara (board) ng komunikasyon
- Mga aparato sa pagbuo ng pagsasalita, at
- Mga tablet na may mga app sa komunikasyon

Ang ibang mga indibidwal ay maaaring gumamit ng matibay na kagamitang medikal na tumutulong sa kanila sa pagsasalita. Ang ilang mga halimbawa ay kinabibilangan ng:

- Prosthesis ng boses
- Electrolarynx

Q5. Ano ang Nagdadagdag (Augmentative) at Alternatibong Komunikasyon (Alternative Communication o AAC)?

A5. Ang mga indibidwal na hindi makapagpahayag ng kanilang sarili sa salita ay maaaring gumamit ng maraming paraan ng komunikasyon upang makipag-ugnayan sa iba. Ang AAC ay maaaring magsama ng tulong at walang tulong na mga paraan ng komunikasyon. Kasama sa may tulong na komunikasyon ang mga aparato, elektroniko man o hindi-elektroniko, gaya ng mga larawan, pagsulat, tablet, pisara (board) ng komunikasyon, at aparato sa pagbuo ng pagsasalita (speech generating device o SGD). Ang walang tulong na komunikasyon ay hindi nangangailangan ng mga karagdagang aparato, at maaaring may kasamang mga ekspresyon ng mukha, postura ng katawan, mga galaw, o mga manu-manong palatandaan. Ang mga tao anuman ang edad ay maaaring gumamit ng AAC, at hindi ito nangangailangan ng mga kinakailangang kasanayan.

Q6. Ano ang ASL?

A6. Ang American Sign Language (ASL) ay isang natural na wika na may parehong katangiang pangwika gaya ng mga sinasalitang wika. Ang gramatika nito ay ipinahahayag gamit ang mga hugis ng kamay, ekspresyon ng mukha, at wika ng katawan upang ihatid ang kahulugan. Ito ang pangunahing wika ng maraming mga taga Hilagang Amerika na Bingi at mahirap makarinig. Maraming nakakarinig na tao ang matatas sa ASL, at ito ang pangatlo sa pinakakaraniwang ginagamit na wika sa Estados Unidos. Mahigit 300 iba't ibang na wikang sinesenyas (sign language) ang ginagamit sa buong mundo.

Q7. Ano ang Pro-tactile ASL?

A7. Ang Pro-tactile ASL (PTASL) ay isang pandamdang (tactile) na wika para sa mga Bingi-Bulag, na binuo nila at para sa kanila. Gumagamit ito ng pagpindot sa katawan upang makipag-usap sa halip na mga biswal na mga senyas. Ang PTASL ay isang umuusbong na sistema ng komunikasyon. Ang nakabahaging espasyo sa pakikipag-ugnayan sa mga kamay, braso, at likod ay nagbibigay-daan sa higit pang mga inklusibong pakikipag-ugnayan at mas malalim na koneksyon.

Q8. Sino ang magpapasya kung aling sistema ng komunikasyon o serbisyo ang kailangan?

A8. Ang indibidwal o pamilya ay maaaring sumangguni sa isang lisensyado at naaangkop na sinanay na pathologist sa wika ng pagsasalita (speech language pathologist o SLP) para sa isang buong pagtatasa. Ang naaangkop na paraan o mga moda ng komunikasyon at suporta sa komunikasyon ay tinutukoy ng mga pangangailangan ng indibidwal at ng kanilang mga

kasosyo sa komunikasyon (ASHA, 2024). Ang mga indibidwal na nakikilalang may pagkawala ng pandinig ay maaari ding makipagkita sa isang Coach ng Bingi (Deaf Coach) at maisangguni sa isang audiologist upang tuklasin ang iba pang mga opsyon. Ang Batas ng Mga Amerikanong may Kapansanan (Americans with Disabilities Act) Seksyon 36.303 ay nag-aatas na ang mga kasangkapan sa komunikasyon o tulong ay ibigay sa mga naa-access na format, maihatid sa isang napapanahong paraan, at protektahan ang pagkapribado at kalayaan ng mga indibidwal na may mga kapansanan. Bukod pa rito, ang bisa ng mga tulong at serbisyong ito ay nakasalalay sa paraan ng komunikasyon na ginagamit ng indibidwal, ang kalikasan, haba at pagiging kumplikado ng komunikasyon at ang konteksto kung saan nangyayari ang komunikasyon.

Q9. Paano naa-access ng mga pamilya ang mga serbisyo sa komunikasyon?

A9. Mayroong maraming mga paraan upang makakuha ng mga serbisyo sa komunikasyon depende sa mga pangangailangan ng komunikasyon ng iyong anak. Maaaring makipag-ugnayan ang mga pamilya sa kanilang lokal na sentrong pangrehiyon o tagapag-ugnay ng serbisyo para sa karagdagang impormasyon. Maaari ding tuklasin ng mga pamilya ang kanilang seguro (insurance) para sa terapiya sa pananalita at mga serbisyo sa teknolohiyang pantulong. Ang mga batang kinikilala bilang Bingi at mahina ang pandinig ay tinutukoy sa pagsusuri ng pandinig at mga espesyalista sa bingi ng [LEAD-K Family Services](#). Ang mga libreng online na programa sa wikang sinesenyas (sign language) ay magagamit para sa mga pamilya. May mga programa ng estado, tulad ng [Mga Serbisyong Pambata ng California](#) (CCS), na maaaring pondohan ang mga serbisyo ng terapiya sa pananalita. Ang mga Mga Lokal na Ahensyang Pang-edukasyon (Local Educational Agencies o LEAs) ay maaaring magbigay ng terapiya sa pananalita o bumili ng mga kagamitan at serbisyo ng pantulong na teknolohiya (assistive technology o AT) batay sa mga pangangailangan ng bata. Hanapin ang iyong lokal na sentrong pangrehiyon sa pamamagitan ng paggamit ng link na ito: [Regional Center Lookup](#)

Mga Serbisyo sa Komunikasyon para sa Mga Bata sa Edad ng Pagkapanganak hanggang 36 na Buwan

Q1. Ano ang dapat kong gawin kung mayroon akong mga alalahanin tungkol sa pag-unlad ng wika ng aking sanggol/bata?

A1. Ang yugto ng pag-unlad ng kapanganakan hanggang 3 ay mahalaga para sa pagsasalita at wika at pag-unlad ng kognitibo. Maaaring kumonsulta ang mga pamilya sa kanilang pangunahing tagapagbigay ng pangangalaga upang talakayin ang kanilang mga alalahanin. Maaaring isangguni ka ng pediatriyan ng bata sa isang sentrong pangrehiyon o lisensyadong pathologist sa pagsasalita-wika (speech-language pathologist) para sa pagsusuri. Maaari ding irekomenda na ang iyong anak ay magkaroon ng audiological na pagsusuri. Maaari mo ring bisitahin ang webpage ng [Early Start](#) para sa impormasyon at mga mapagkukunan.

Q2. Paano ko malalaman kung ang aking anak ay nangangailangan ng terapiya sa pananalita?

A2. Bawat bata ay natatangi, at ang ilang pagkakaiba-iba sa pagsasalita at pag-unlad ng wika ay normal. Kung hindi natutugunan ng iyong anak ang mga milestone ng pag-unlad ng Mga Sentro para sa Pagkontrol at Pag-iwas sa Sakit (Centers for Disease Control and Prevention o CDC), o kung mayroon kang pare-parehong alalahanin tungkol sa pagsasalita at/o pag-unlad ng wika ng iyong anak, kumonsulta sa iyong pediatriyan o lokal na sentrong pangrehiyon para sa isang pangkaunlarang pagsusuri o pagsangguni sa pagsusuri sa pagsasalita at wika. Ang mga magulang ay maaari ding makipag-ugnayan sa kanilang lokal na sentrong pangrehiyon para isangguni ang kanilang anak sa Early Start (Maagang Pagsisimula).

Mangyaring bisitahin ang [website ng CDC](#) para sa listahan ng mga milestone sa pag-unlad ayon sa edad. Ang Kagawaran ng Edukasyon ng California (California Department of Education o CDE) ay mayroon ding komprehensibong listahan ng mga milestone sa pag-unlad ng wika para sa mga batang isinilang hanggang limang, [SB 210 Mga Milestone sa Pag-unlad ng Wika](#).

Q3. Ano ang pagkaantala sa pagsasalita at wika?

A3. Ang pagkaantala sa pagsasalita o wika ay kapag ang isang bata ay hindi natutugunan ang karaniwang pag-unlad na mga milestone. Ang pagkaantala sa pagsasalita at wika ay nangangahulugan na ang isang bata ay nagpapaunlad ng kanilang mga kasanayan sa komunikasyon (parehong pag-unawa at pagpapahayag ng wika) sa mas mabagal na bilis kaysa karaniwan para sa kanilang edad. Kung ang isang bata ay nahihirapang magbahagi ng mga problema, kaisipan, ideya, at damdamin o kahirapan sa pag-unawa sa kung ano ang sinasabi ng iba, maaari silang magkaroon ng pagkaantala sa wika o karamdaman. Kung nahihirapan ang isang bata sa paggawa ng mga tunog at salita, maaaring magkaroon sila ng pagkaantala sa pagsasalita o karamdaman.

- Pagsasalita: tumutukoy sa pisikal na paglabas ng mga tunog at salita.
- Wika: sumasaklaw sa pag-unawa at paggamit ng mga salita, parirala, at pangungusap sa pakikipagtalastasan.

Q4. Anong modelo ng pangangalaga sa terapiya sa pagsasalita-wika ang makikinabang sa aking anak?

A4. Ang patuloy na modelo ng pangangalaga para sa terapiya sa pagsasalita-wika ay nag-aalok ng mas holistic, pinagsama-sama, at epektibong diskarte para sa maagang interbensyon. Ang modelong ito ay nag-aalok ng pinahusay na mga resulta ng pag-unlad, pinahusay na paglahok at suporta, komprehensibo at pinagsama-samang mga serbisyo, higit na indibidwalisasyon at kakayahang umangkop, at tumaas na pagiging epektibo at kahusayan.

Q5. Ano ang ilang mapagkukunan para sa mga batang Bingi o mahina ang pandinig?

A5: Ang Kodigo ng Edukasyon ng California (California Education Code) Seksyon 56326.5 ay nangangailangan ng pagbuo ng mga mapagkukunan ng magulang upang matukoy ang pag-unlad ang mga milestone at nag-uutos sa Departamento ng Edukasyon ng California (California Department of Education o CDE) na pumili ng mga kasalukuyang kasangkapan o pagtatasa para sa mga tagapagturo upang masuri ang Bingi at mahirap pandinig ang pag-unlad ng wika at literasiya ng mga bata. Nagbibigay ang CDE ng listahan ng mga milestone sa wika para sa mga magulang upang subaybayan ang paglaki ng wika ng kanilang anak. Para sa isang komprehensibong listahan ng mga milestone sa wika mula sa kapanganakan hanggang limang para sa mga batang Bingi o mahina ang pandinig, maaari mong bisitahin ang website ng CDE sa <https://www.cde.ca.gov/sp/ss/dh/sb210langmilestones.asp>.

Q6. Ano ang dapat kong gawin kung ang aking sanggol ay natukoy na may kawalang ng pandinig sa panahon ng pagsusuri sa bagong panganak?

A6. Makipag-usap sa iyong pedyatrisyan upang matukoy kung ang iyong sanggol ay dapat muling suriin. Isasangguni ng pediatriyan o ospital ang iyong sanggol para sa panunubaybay na pagsusuri sa pedyatrikong audiologist bago maging isang buwang gulang ang iyong sanggol. Kung ang iyong sanggol ay natukoy na may pagkawala ng pandinig, dapat kang isangguni ng iyong audiologist sa Early Start at Lead-K Family Services. Maaari ka ring makipag-ugnayan sa Departamento sa earlystart@dds.ca.gov o bisitahin ang [Early Start webpage](#) para makakonekta sa iyong lokal na Early Start program. Kung karapat-dapat, mahalagang simulan ng iyong sanggol ang mga serbisyo sa lalong madaling panahon.

May mga karagdagang mapagkukunan para ma-access ng mga pamilya:

- [Kawalan ng Pandinig sa mga Bata | Kawalan ng Pandinig sa mga Bata | CDC](#)
- [LEAD-K Family Services](#)
- [Mga Kamay & Mga boses](#)
- [Ang Pandinig ng Baby ko](#)

Q7. Maaari bang makinabang ang aking sanggol/bata sa paggamit ng mga serbisyo sa komunikasyon o AAC?

A7. Walang paghihigpit sa edad para sa paggamit ng AAC. Ang pagkumpleto ng pagtatasa sa pagsasalita, wika, at komunikasyon ay kinakailangan upang matukoy ang tamang paraan ng komunikasyon o sistema para sa iyong anak. Mangyaring sumangguni sa iyong lokal na sentrong pangrehiyon kung kailangan mo ng karagdagang impormasyon.

Mga Serbisyo sa Komunikasyon ng Bingi at Mahirap Makarinig

Q1. Paano naaapektuhan ng pagiging bingi o mahina ang pandinig sa pag-unlad ng pagsasalita at wika?

A1. Ang pagdinig ng mga tunog at salita ay maaaring makatulong sa mga bata na makakuha ng wika. Gayunpaman, ang pagsasalita at pandinig ay ilan lamang sa mga paraan ng pagkuha ng mga kasanayan sa wika. Nagbibigay ang American Sign Language (ASL) ng maagang pag-access sa wika na kritikal para sa pag-unlad ng kognitibo at panlipunan. Ang mga batang nalantad sa ASL mula sa kapanganakan ay umabot sa mga milestone sa wika at bumuo ng mga kasanayan sa pagpapahayag at pagtanggap sa wika. Ang pag-unlad ng wika ay maaaring mangyari sa pamamagitan ng pagbabasa, pagtingin sa mga larawan, pagpirma, at paglalaro. Bukod pa rito, ang mga pakikipag-ugnayan na kinabibilangan ng mga galaw, ekspresyon ng mukha, at iba pang paraan ng komunikasyong hindi pasalita, ay maaaring mag-ambag sa pag-unlad ng wika ng isang bata.

Q2. Paano nakikipag-usap ang mga Bingi at mahirap makarinig?

A2. Maraming paraan ang pakikipag-usap ng isang Bingi at mahirap makarinig. Ang bawat isa ay natatangi at may iba't ibang pangangailangan at kagustuhan sa komunikasyon batay sa setting at layunin ng pakikipag-ugnayan. Ang ilang mga moda ng komunikasyon ay kinabibilangan ng:

- ASL
- Talumpati
- Pagbasa ng talumpati (pagbabasa ng labi)
- Mga galaw
- Pagsusulat
- Videophone
- Augmentative Alternative Communication (AAC)

DeafBlind Communication Services

Q1. Ano ang DeafBlindness?

A1. Ang DeafBlindness ay isang kondisyon kung saan ang isang indibidwal ay pinagsama ang pandinig at pagkawala ng paningin. Ang isang taong Bingi ay maaaring may mga antas ng magagamit na paningin at/o pandinig. Mayroong ilang mga mapagkukunan tungkol sa DeafBlindness sa website ng Departamento ng mga Serbisyon Pangkaunlaran:

[Mga Mapagkukunan ng Bingi, Mahirap Makarinig at BingiBulag \(DeafBlind\)](#)

Q2. Paano nakikipag-usap ang mga taong BingiBulag (DeafBlind) sa iba?

A2. Maaaring makipag-usap ang mga BingiBulag sa iba't ibang paraan gamit ang kumbinasyon ng mga pangunahing sistema ng komunikasyon na kinabibilangan ng:

- Mga pahiwatig na paghawak
- Mga simbolo ng pandamdang ng bagay
- Protactile na wikang Sinesenyas
- Kilos
- Mga simbolo ng larawan
- Pagbaybay gamit ang daliri

Q3. Anong uri ng teknolohiya ng komunikasyon ang ginagamit ng mga BingiBulag (DeafBlind)?

A3. Sa pag-aaral at pag-unlad para sa mga taong bingi ay nag-iiba-iba sa bawat tao, depende sa uri at antas ng mga isyu sa paningin at pandinig, edad ng simula (mula sa kapanganakan o nakuha sa ibang pagkakataon), at pagkakaroon ng karagdagang mga kapansanan.

Kumonekta sa [California DeafBlind Services](#) para sa isang gumagana, indibidwal na pagtatasa. Ang kanilang may karanasang kawani ay nagbibigay ng konsultasyon, pagsasanay, at mga mapagkukunan sa mga pamilya at mga propesyonal sa edukasyon at medikal sa buong estado ng California.

